

HANDLÄGGARE/ENHET
Ekonomisk politik och
arbetsmarknad
Ola Pettersson/bie

DATUM
2010-12-09

DIARIENUMMER
20100515

ERT DATUM
2010-11-03

ER REFERENS
Fi2010/4854

Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen
Maria Larsson
103 33 Stockholm

LOs yttrande över promemorian ”Ändrade kapitaltäckningsregler”

Promemorian

Europaparlamentet och rådet antog den 16 september 2009 direktiv 2009/111/EG (”CRD II”), som innehåller ändringar i de så kallade *kapitaltäckningsdirektiven*, det vill säga direktiv 2006/48/EG, om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (”kreditinstitutsdirektivet”), och 2006/49/EG, om kapitalkrav för värdepappersbolag och kreditinstitut (”kapitalkravsdirektivet”). Medlemsstaterna ska sätta ikraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa 2009/11/EG senast den 31 oktober 2010. Bestämmelserna ska därefter tillämpas från och med den 31 december 2010.

Den 7 juli 2010 antogs genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/xxx/EU (”CRD III”) ytterligare ändringar av kapitaltäckningsdirektiven. Enligt CRD III ska medlemsstaterna sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet senast den 31 december 2011. Vissa delar av reglerna, bl. a. ersättningsreglerna, ska gälla från och med den 1 januari 2011.

Promemorian innehåller förslag till hur ändringsdirektiven CRD II och CRD III ska införlivas med svensk rätt. Genomförandet föreslås ske huvudsakligen genom ändringar i lag och i Finansinspektionens föreskrifter. Syftet med regeländringarna är att minska risken för framtida fallissemang och att problem i ett institut får spridningseffekter till andra institut.

POSTADRESS 105 53 Stockholm
BESÖKSADRESS Barnhusgatan 18
TELEFON 08-796 25 00 TELEFAX 08-24 52 28
E-POST mailbox@lo.se HEMSIDA www.lo.se
ORGANISATIONSNUMMER 802001-9769
BANKGIRO 368-4834 PLUSGIRO 8 50-8

Landsorganisationen i Sverige

Bakgrund

Vid sidan av dessa förslag på ändringar i kapitaltäckningsdirektiven pågår ett arbete såväl på europeisk nivå som i Baselkommittén som bl.a. kommer att ställa krav på ytterligare stärkt kvalitet på kapitalbasen, ökade krav på likviditetsreserv, olika kontracykliska buffertar och krav på en lägsta nivå på kapital i förhållande till balansslutningen. Baselkommitténs ändringar förväntas att införas i EU-direktiv och träda i kraft tidigast under 2012.

Sammanfattning av de viktigare förslagen i promemorian

Ändrade regler för stora exponeringar

Tidigare har stora exponeringar mellan banker ansetts som säkrare än andra exponeringar och därmed varit förenade med lägre kapitalkrav än andra exponeringar. Det har dock visat sig att en överdriven koncentration av exponeringar till en enda kund, även om det är ett annat kreditinstitut, eller grupp av kunder med inbördes anknytning, kan resultera i en oacceptabel förlustrisk.

Därför innehåller ändringsdirektiven nya villkor för interbankexponeringar samt nya villkor för övervakning och kontroll av ett kreditinstituts stora exponeringar.

Värdet av ett instituts exponering mot en kund som är ett institut, eller en grupp av kunder med inbördes anknytning som inbegriper ett eller flera institut, får inte överstiga det högsta beloppet av 25 procent av institutets kapitalbas eller 150 miljoner euro. Summan av exponeringsvärdena gentemot alla kunder med inbördes anknytning som inte utgör institut får inte överstiga 25 procent av institutets kapitalbas. I praktiken innebär detta att exponeringar mot kreditinstitut och värdepappersföretag behandlas på samma sätt som vilka andra exponeringar som helst.

Skärpta krav för värdepapperisering

En förutsättning för att ett kreditinstitut ska kunna investera i en värdepapperisering¹ är att den så kallade originatorn, ett medverkande institut eller den ursprungliga långgivaren uttryckligen har meddelat investeraren att ett väsentligt ekonomiskt intresse kommer att behållas i värdepapperiseringen. Syftet med detta krav är att säkerställa att investeraren och de som står bakom värdepapperiseringen har ett gemensamt intresse av att kontrollera riskerna i exponeringen. Finansinspektionen ska i vissa fall kunna besluta om extra riskvikt för ett instituts investering i en värdepapperisering.

¹ Värdepapperisering innebär att en stock av krediter samlas i ett särskilt bolag, som sedan finansieras på marknaden genom emission av obligationer.

Kapitalbasen – ändrade villkor för hybrider

Hybridkapitalinstrument är värdepapper som utgör både kapital och skuld. Dessa värdepapper har till syfte att täcka kapitalbehovet för kreditinstitut som vill attrahera de investerare som är villiga att ta mer risk och därmed också förväntar sig möjlighet till högre avkastning. Ändringsdirektiven innebär att hybridkapital regleras på EU-nivå och tillåts räknas in i primärkapitalet.

LOs ståndpunkter

LO välkomnar förslagen om ändrade regler för stora exponeringar, samt skärpta krav för värdepapperisering. Både förslagen är tillkomna som ett direkt resultat av erfarenheterna av finanskrisen.

Det är idag svårt att förstå bakgrunden till att banker och kreditinstitut skulle betraktas som mindre riskfyllda än andra företag. Finanskrisen visar snarare på ett motsatt förhållande. Det är därför bra att en exponering mot en bank likställs med andra exponeringar.

Värdepapperisering har bidragit till finansiell instabilitet på framför allt två sätt. Komplexiteten i dessa produkter har varit så stor att de har varit svåra att riskvärdera även för mycket erfarna finansiella aktörer. De har dessutom använts flitigt som en metod för banker att minimera sina kapitalkrav. Förslaget innebär att det skapas starkare drivkrafter för den som initierar en värdepapperisering ("originatorn") att verkligen förstå riskerna med den nya finansiella produkten, eftersom en del av risken finns kvar på den egna balansräkningen.

Förslaget att reglera hybridkapital och göra det möjligt att inkludera hybridkapital i primärkapitalet är olyckligt och avvisas av LO. I samband med den finansiella krisen blev det mycket tydligt att endast riktigt eget kapital kan ses som trovärdigt buffertkapital. Primärkapital bör därför endast bestå av genuint eget kapital, och inga andra värdepapper, oavsett hur sinnrikt konstruerade de är för att efterlikna eget kapital.

Landsorganisationen i Sverige
Stockholm som ovan

Wanja Lundby-Wedin

Ola Pettersson